

Lluís Gavalrà: «Parlar d'amor és l'excusa més fàcil per fer una lletra insípida»

Recuperem una entrevista del març de 1997 amb el cantant d'Els Pets amb motiu dels deu anys de la banda | La peça va sortir amb el número 23 d'Enderrock

Lluís Gavalrà | F. Juan Miguel Morales

Els Pets porten a l'esquena ja més de trenta anys de trajectòria i lluny de decreïxer la seva activitat, influència i èxit, ara encara recullen els fruits del seu darrer disc, *Som* (RGB, 2018), considerat el millor disc de pop-rock de 2018 segons la crítica dels Premis Enderrock. Dues de les cançons d'aquest últim treball -"La vida és molt avorrida sense el teu cos" i "No vull que t'agradi aquesta cançó"-, ja han escalat posicions i s'han situat entre els temes més escoltats del grup a Spotify, just per darrera dels seus *hits* més celebrats, "Bon dia" i "Bona nit". Aquests emblemàtics temes obren i tanquen, respectivament, el *Bondia* (Discmedi, 1997). Precisament del 1997, coincidint amb la primera dècada de la banda, recuperem una entrevista en profunditat que vam poder fer al seu cantant **Lluís Gavalrà**. A més, la peça ve acompanyada per un text especial que va escriure l'escriptora i regidora badalonina Agnès Rotger.

Tot i haver-se tallat els cabells i haver-se'ls tenyit de groc, **Lluís Gavalrà** continua sent aquell noi de poble que ara fa deu anys conreava el rock agrícola com a rèplica a les sonoritats urbanes del moment. Darrere el seu esperit provocador i la seva loquacitat verbal, s'amaga una persona tímida i desconfiada, que té en la sinceritat la seva arma principal. Mai no ha anat d'altra cosa que d'ell mateix i potser ha estat el manteniment d'aquesta integritat el que

l'ha convertit en una de les presències més carismàtiques del rock a Catalunya.

Per als lectors d'ENDERROCK **Els Pets** són el millor grup de l'any 1997. La veritat és que no els han faltat raons. Quan l'opinió general era que el rock en català anava de baixa, ells van tenir la gosadia de celebrar un concert al Velòdrom d'Horta i van omplir el recinte de gom a gom. Una fita que poques setmanes després el mateix grup superaria amb escreix com a cap de cartell d'un macroconcert al Moll de la Fusta de Barcelona on van assistir més de 40.000 persones. A tot això cal afegir l'èxit d'una gira de trenta concerts, amb la qual van omplir pavellons per a 2.000 i 3.000 persones, en un dels estius més crítics pel que fa a la contractació. I no ens oblidem de les 30.000 còpies venudes de l'últim treball, una xifra envejable pels temps que corren. El cert és que sembla que els seus deu anys de trajectòria, en lloc de desgastar-los, els ha posat més en forma que mai. En aquest sentit, el mateix **Gavaldà** recorda com el 14 de juny del 91, en l'històric concert del Sant Jordi, "nosaltres érem els germans petits i ningú no ens veia com a competidors al costat de **Sau**, **Sangtrait** o **Sopa de Cabra**". Ara s'ha invertit la situació i per això es fa un fart de riure quan li parlen de crisi en el rock en català. "Si la crisi és això, benvinguda sigui", precisa.

Després de 10 anys amb Els Pets t'has convertit en un dels personatges més populars del rock a Catalunya. Recordes quin va ser el teu primer contacte amb la música?

Va ser als 2 o 3 anys, quan demanava als pares que em posessin un senzill dels **Sirex**, "Acto de fuerza número 10". Recordo que a l'altra cara hi havia la cançó "Faldas cortas, piernas largas". El que és curiós és que a casa qui de petita tocava la guitarra i cantava era la meva germana gran i, al final, dels tres germans ha estat l'única que no s'hi ha dedicat. L'Annabel i jo érem uns negats que no teníem ni oïda ni aptituds.

Com és que t'hi vas llançar?

Vaig entrar al món de la música més per escoltar-la i seguir-la que no pas per interpretar-la. Als 10 anys vaig veure la pel·lícula dels Beatles *Qué noche la de aquel día* i des d'aquell moment vaig decidir que jo volia ser un músic de rock. Però soc una persona sense habilitats musicals innates i no vaig aprendre a tocar la guitarra fins als 19 anys, a la mili. Per avorriment, com tot el que es fa a la mili, vaig aprendre a beure alcohol i a tocar la guitarra. Més que un músic, em considero un fan que ha arribat a la música a base d'escoltar molts grups i seguir tota mena de tendències.

I el fet d'escollir un nom com Els Pets a què es deu?

Quan vam començar tenia poca importància com ens dèiem, perquè el nostre futur era tocar al pub de Constantí i tornar a casa fins al proper bolo. En un primer moment ens vam donar a conèixer com a *Condons Adulterats* i llavors ens vam posar **Els Pets**, com ens podíem haver posat *Els Rots* o *Els Capullos*. El cert és que es va fer una llista i aquest va ser l'únic que no va votar ningú. Ens va fer gràcia i el que ens va fer acabar de decidir va ser el desafiament pel fet que no teníem collons de posar-nos un nom tan horrible. Després, sempre penses que si convé ja el canviaràs, però l'acabes fent teu i, fins i tot, trobes argumentacions que el justifiquen.

Com ara quines?

El nom d'**Els Pets** respon a la nostra voluntat de fer un grup molt arrelat a la terra, amb el típic sentit de l'humor tarragoní, que es caracteritza per fotre't de tu mateix i de rebot dels altres i amb una intenció provocadora, però sense mala llet, amb simpatia. També té molt a veure amb l'ambient ecològic d'on sortim: pudors, refineries... Però tot això són arguments *a posteriori*. *A priori* només era una conya, perquè en aquella època els noms dels conjunts de rock en català eren molt pretensiosos (i no vull donar exemples, perquè no queda elegant). Ens volíem desmarcar d'aquells grups de Barcelona que feien una música molt repentinada i anaven amb pantalons de pines.

Però això no ha evitat que des del primer moment tinguéssiu cura de la vostra imatge i comptéssiu amb la col·laboració d'un equip de disseny gràfic propi.

Va ser una casualitat. Quan vam fer el grup teníem uns amics que es dedicaven al disseny gràfic i a la fotografia, principalment. Per això, fins i tot abans de ser coneguts, ja teníem els nostres pòsters i les nostres fotos promocionals. Hem continuat treballant amb ells perquè són els que millor ens coneixen. No hi ha res més oposat, doncs, que creure que som un producte totalment pensat i llançat al mercat amb una imatge concreta. Una altra cosa és que nosaltres ens haguem preocupat de mantenir una certa coherència entre la forma i el contingut del que representen **Els Pets**.

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=8sO4sZ3O-t8>

Per a un grup de rock, deu anys són tota una fita, i més si es tenen en compte la caducitat de les modes i les tendències i el fet de pertànyer a un negoci crematístic. Com ho porteu?

Per a nosaltres cada any és com un regal. Mai no ens hem fixat cap fita més que la supervivència diària; i així ha anat passant el temps. Això no vol dir que no llitem perquè el final arribi al més tard possible. De moment, cada dia que passa ens agrada més la nostra feina, perquè som conscients que som uns privilegiats, de poder viure del nostre *hobby*. També tenim l'avantatge que quan vam començar no érem unes criatures de 18 anys que es deixen enlluernar per tot aquest món de "raspalladors" que sempre t'envolten quan les coses van bé. Tots teníem més de 20 anys i encara ara continuem mantenint les nostres feines. Jo continuo fent classes d'anglès, el Joan va al tros i el Falin no ha deixat la feina. Això ens permet estar connectats amb la realitat i no viure en aquesta espècie de núvol on viuen els grups de rock per als quals el món sembla que s'acabi amb l'últim acord de l'última cançó. Mai no ens hem cregut tota aquesta història de l'estrella de rock i això fa que la gent ens vegi com ells, de carn i ossos.

Però tu mateix t'has considerat un privilegiat.

Em considero un privilegiat perquè puc viure del que m'agrada, però mai no he considerat l'artista com un privilegiat, un geni, una persona tocada per una vareta màgica i, per això, superior a la resta. No veig la diferència entre un músic i un fuster, sempre que a tots dos els agradi la seva feina.

Els Pets, per què venen?

Si tingués la resposta d'aquesta pregunta tindria la vida assegurada fins als 90 anys. Suposo que hi ha molts factors: perquè ens deuen sentir propers, perquè connecten amb les nostres cançons... La màgia de la música és que no és matemàtica pura i ningú, relament, no sap mai perquè un disc ven. Segueix que si, per exemple, arriben a intuir el fenomen **Rosana** fa deu anys, no haguessin esperat fins ara a treure'n el disc. *A posteriori* es fan moltes teories, però abans no hi ha res que pugui mesurar el resumible èxit o fracàs del disc o del grup en qüestió. El cert és que hi ha moltes variables, però l'artista és el menys indicat per donar raons sobre el seu èxit. Jo mateix estic veient grups que són molt millors que nosaltres però que no funcionen. Es tracta de comunicar, de donar a la gent el que vol, sent honest amb tu mateix i pensant més en el teu propi gust que no pas en el gust dels altres.

I què passarà el dia que deixeu de vendre discos?

Tornarem al pub de Constantí i tocarem al local d'assaig. El plaer d'ajuntar-nos tres amics i de fer música en un local és prou excitant per deixar-lo perdre. Quan alguns músics que comencen vénen a demanar-me consell sempre els dic dues coses: primer, que no escoltin cap consell, i després, si ve de mi, i segon, que facin un grup per passar-s'ho bé al local d'assaig. Tot el que pugui venir després si, arriba, de puta mare i, sino, tot allò que hauran guanyat. Sempre serà millor això que fote's tres èxtasis en una discoteca.

Parlant pròpiament de la cultura musical, no creus que hi ha cert desconeixement per part del públic actual dels grups que van engendrar la música que avui escolten?

No ho sé, però sí que considero important que la gent tingui curiositat per conèixer els precedents d'allò que escolta. **Els Pets**, per exemple, hem conegut molta música fent arqueologia musical. Per això, trobo molt bé que grups tan populars com ara **Blur** o **Oasis** parteixin d'una referència musical tan clara com la dels **Beatles**, perquè és una manera d'atraure la gent cap a les arrels.

D'altra banda, no crec que aquests influències treguin validesa musical a aquests grups. Crec que copiar no és res dolent i sempre he pensat que a la música allò que no és còpia é splagi. El que sí que és dolent és copiar els dolents. La música no és res més que rememorar melodies que has escoltat i tens al cap i que llavors tu reconstrueixes a la teva manera.

De totamania, no creus que el pop i el rock actuals només són un miratge que es continua alimentant de les fonts creatives dels seixanta?

No. Des de llavors hi ha hagut un seguit de moviments innovadors que han obert nous camins. El hardcore, el noise, el grunge, la música dance... La diferència entre la música pop i els altres llenguatges musicals, com ara el jazz o la clàssica, és que la clau del pop es troba en la cançó. La investigació o l'experimentació en la música pop les considero secundàries. El que sempre serà important en la música pop és que hi hagi una bona melodia, i si aquesta cançó sona a 60, 70 o 2010, és igual. Si és bona, ja n'hi ha prou. La música pop és com un xiclet. L'absorbeixes, no pares de xuclar-la i després d'un temps la llences i n'agafes una altra. Necessita immediatesa i frescor. Segurament no tindrà una vida tan llarga com una peça de jazz o de música clàssica, però tampoc no és aquesta la seva funció.

Lluís Gavalda l'any 1997. Foto: Juan Miguel Morales

Però mai no sobren les noves aportacions.

Benvingudes siguin, però també em molesta que critiquin els grups perquè no fan res nou. Per què han de fer res nou si el que fan és bo? No vull fer sociologia de la música ni buscar si les harmonies són pentatòniques. La música popular va adreçada a la gent del carrer, que no necessàriament ha de tenir estudis musicals per escoltar-la. El pop s'ha d'escoltar dissabte a la nit, quan vas de marxa o quan et vols animar el dia. I per això, no hi ha res millor que una bona cançó pop amb una tornada enganxosa i unes bones harmonies. Això és el que intento fer amb **Els Pets**. Llavors ens critiquen per ser intranscendents i fer música festiva. Però és el que ens agrada, el que volem transmetre. Mai no hem volgut inventar res.

A més de la llengua, hi ha algun altre nexa entre els grups de rock que canten en català?

Crec que la majoria som molt tal com raja, senzills i naturals. No vull dir noms, però, comparats amb gent catalana que canta en castellà que són molt alts i que havien jugat a bàsquet, no tenim aquests aires ni aquests fums i tampoc no anem pel carrer com si fóssim estrelles del rock.

Us ha beneficiat declarar-vos obertament independentistes?

No ens hem fet independentistes per vendre més discos. Ja ho érem abans i pel fet de muntar un grup no hem d'amagar-ho. Això sí que no seria honest. L'única diferència és que abans ens suportava la nostra mare i ara ens escolten les 30.000 persones que compren els nostres discos. Els que diuen que fan música però que no fan política em fan pixar de riure.

Però, fer discursos polítics als concerts és una manera fàcil de guanyar-se el públic?

Fent una mica d'autocrítica, crec que al principi fèiem massa mítings. Teníem el defecte de fer massa sermons i dir a la gent què havien de fer. Però en vam ser conscients i ens hem corregit. Si continuem mantenint aquesta imatge és més per les declaracions, perquè la gent ens punxa i ens pregunta, que no pas pel contingut de les nostres cançons. Mai no rebutjarem, però, aquest públic militant i independentista, perquè al començament ens va ajudar molt. Però avui només és una part de la gent que ens segueix.

Com a professor d'anglès, com és que Els Pets no tenen alguna cançó en aquesta llengua i més ara que sembla que està de moda?

Precisament, com a professor d'anglès, aquesta moda que hi ha ara de vegades és bastant risible pels accents patètics d'alguns dels seus intèrprets. El que m'emprenya més, i crec que és la raó per la qual ho fan, és que trien aquest camí per amagar la seva mediocritat com a lletristes. Per a molts grups, cantar en anglès és una ganga, perquè no cal fer lletres. Només cal posar quatre tòpics típics de l'anglès que colen perfectament. Per a mi sonen tan creïbles com quan **Roxette** canta en castellà. Un dels grans drames del rock és que s'ha de fer una lletra i no és gens fàcil. Perquè un músic no ha de ser un poeta i això moltes vegades és un suplici. Per això es fan aquestes lletres infumables i tothom canta a l'amor, perquè és la manera més fàcil de fer una lletra. Parlar d'amor és l'excusa més fàcil per fer una lletra insípida. Amb la qual cosa tampoc no vull dir que no existeixin grans cançons d'amor.

Però l'amor també ha inspirat moltes cançons d'Els Pets.

En el nostre cas ha estat més aviat el desamor. Les nostres històries acostumen a ser tràgiques, perquè sempre ens deixen. Però també s'ha de dir que això de tenir un grup de rock ens ha ajudat molt a l'hora de conèixer noies. No vull dir que aquest motiu fos el que determinés el nostre futur com a músics, però sí que va ser un dels factors importants que calia tenir en compte. Però això ja és una altra història.

Un llenguatge a la cort del cofoisme
Agnès Rotger

Segur que en **Lluís** no havia imaginat mai de la vida que seria tan popular. Va ser la màgica conjunció d'un temps (un país) i una manera de fer la que va fer possible que **Els Pets** es fessin un lloc predominant al món de la música al nostre país. Potser ara la primera maqueta d'**Els Pets** la trobaríem massa mal gravada o massa visceral i el grup 'moriria' després de veure el primer disc florir-se a la secció d'ofertes de les botigues de discos. Però al tombant dels 90, el país bullia i necessitava allò que llavors en dèiem *roccatalà*, un terme que hem acabat avorrint. El grup on militava en **Lluís** va ser providencial. Res de mística del rock: música directa, per ballar i cantar, vibrar i lligar. La transcendència es podia deixar per més tard, quan tots ens féssim grans. **Els Pets** vivien al dia, sense pretensions, perquè no sabien quant podien durar i, segurament, perquè tampoc no en sabien més. Ara, però, en **Lluís** ja no s'ha de justificar amb els **Sex Pistols**, quan agafa una guitarra entre les mans; potser no serà mai el solista, però no li cal perquè ningú espera un virtuós, sinó que continuï sent en **Lluís Gavalda**. Un personatge que 'valgui el tòpic' si no existís, l'hauríem d'inventar.

Una de les seves grans virtuts és que mai no s'ha mossegat la llengua. En **Lluís**, cantant o parlant, dispara bales tan fines que no maten, però sí que fan forat. A poc a poc (on acaba en **Lluís** i on comença en **Joan Reig** o **Els Pets**?) ha anat esquerdant tabús com ara la transició, el sexe o la monarquia. La maduresa, com el compromís, no ha passat de llarg. Al principi llançava consignes clares i radicals; ara són frases esmolades subtilment amb la ironia. Si bé és cert que en un primer moment l'èxit el va emborratxar, també és cert que va saber controlar els excessos per conservar la fórmula **Pets. Gavalda**, coherent i compromès, definitivament des que va tornar dels EUA, ha sabut cantar la seva ideologia sense complexos. Ha plantat cara a la progressia espanyolista de Barcelona i al cofoisme del Principat. No li fan por les vaques sagrades i mai no va caure a la trampa d'enfrontar-se ni amb el públic, per ser més extremista que ell, ni amb altres músics catalans (només cal recordar aquell Rock'n'Reus on va convidar **Gerard Quintana**, que moments abans havia estat apedregat, a cantar junts "No n'hi ha prou amb ser català").

Deu anys després de començar amb **Els Pets**, **Lluís Gavalda** continua sent un brètol dalt de l'escenari, sense pretensions i amb un etern agraïment al públic, a qui paga amb un ball esbojarrat i esgotador.